

CULTURA

MAANDBLAD VAN HET CULTUREEL CENTRUM ARUBA

JAARGANG 4

JULI 1957

No. 4

Redactie: J.J. STAM
Druk: GENERAL PRINTING

Dicht Bij Je

Dicht bij je wordt het leven loom
Met tederheid vullen zich de ogen
Als reactie op een mooie droom.

Schuw kijkt de koude eenzaamheid
schuchter en verlegen
voor je warme aanwezigheid

Nog dichters dan het eigen ik
weet ik je wezen,
als ik in je ogen blik.

Oda Blinder.

Deze maand vragen wij uw aandacht voor de Curaçaose dichters Oda Blinder. Haar gedichten verschenen in het tijdschrift *De Stoep*, dat voor de oorlog op Curaçao verscheen en in het tijdschrift *Curaçaose Cahiers*, dat min of meer *De Stoep* vervangt en dat o.a. geleid wordt door Cola Debrot. In een groot artikel van de hand van de laatste, wijdt hij een korte bespreking aan onze dichters. Hij wijst daarin op een kant van haar werk, die in dit gedicht sterk naar voren treedt: het verlangen naar de geliefde.

Inderdaad is dit een van de karakteristieke eigenschappen van haar poëzie, en speelt dit thema er een grote rol in. Wie echter mocht menen, dat daardoor haar poëzie eentonig zou worden, vergist zich. Steeds weet ze te boeien door haar bijzondere beeldspraak, haar zeer persoonlijk ritme en de grote poëtische spanning van haar verzen. Jammer genoeg zijn haar gedichten tot heden niet gebundeld en zal de belangstellende dus genoeg moeten nemen met de welhaast onvindbare afleveringen van de bovengenoemde tijdschriften.

Ligt hier misschien een aantrekkelijke taak voor C. C. A. of A. N. V. ?

Achter het welluidende pseudoniem verbergt zich Yolanda Corson, zuster van de, als dichter, bekende Charles Corson, dichter van het beroemde *Atardi*.

Ch. W.

Komt U ook zingen
bij het Oratoriumkoor?
Wacht niet langer, doe ook mee!!

MARCEL MARCEAU IN NEDERLAND

GROOTMEESTER IN DE KLEINKUNST

GEDURENDE de maand mei heeft het pantomimetheater van Marcel Marceau uit Parijs een tournee door Nederland gemaakt, overal optreden voor uitverkochte zalen met een geweldig succes. Het is daarom wel aardig eraan te herinneren, dat Marceau in Nederland reeds een enthousiaste erkenning ten deel viel in de tijd, dat hij in Frankrijk nog te weinig verdiende om vaker dan drie-maal per week een warme maaltijd te gebruiken. Intussen heeft zijn naam een internationale klank gekregen: van Amerika en Japan, overal trekt hij volle zalen met zijn wonderbaarlijke, vaak bizarre en soms poëtische kunst van de stilte, waarin het menselijk lichaam, verlangend met gebaren, zich welsprekend weet uit te drukken zonder dat er een woord aan te pas komt.

Marcel Marceau werd in 1923 in Straatsburg geboren. Na de tweede wereldoorlog (voordien bad hij een conservatorium bezocht en zich bekwaamde in het emaileren verworven) kwam hij met het toneel in aanraking: hij nam les bij Charles Dullin en liet zich door Etienne Decroux in de beginselen van de pantomime inwijden. Na zijn demobilisatie (hij vervulde zijn militaire dienst in het Franse bezettingsleger in Duitsland) werd hij in het gezelschap van Jean Louis Barrault en Madeleine Renaud opgenomen. Ook werkte hij met zijn leermeester Decroux in de film „Les Enfants du Paradis” mee, welke gewild was aan het leven van Jean Gaspard Debureau, de vermaarde Pierrot uit de jaren der romantiek. Van 1947 af heeft hij zich geheel op de pantomime toegelegd. Zijn eerste succes behaalde hij met een bewerking van „De Mantel” van Gogol.

In 1954 maakte men voor het eerst kennis met Bip, een door Marcel Marceau in het leven geroepen figuur. Nog steeds treedt hij met deze creatie — in steeds nieuwe „avonturen” — solistisch op. „Bip” is een dichtertelijke en tegelijk potsierlijke figuur, gevangen in de tegenstrijdigheden van de moderne wereld, waaruit zijn verbeelding hem slechts voor de duur van een korte dagdroom kan bevrijden. Maar dan is hij ook, net als de Walter Mitty van de Amerikaanse schrijver James Thurber, letterlijk tot alles in staat, ver buiten de grenzen van zijn alledaagse mogelijkheden, tot de werkelijkheid hem weer doet verschrompelen tot kleinzielige normaliteit, overgeleverd aan de met groteske overdrijving opgeroepen kleine moeilijkheden van het menselijk bestaan. Hij zit met deze figuur de oude

Marcel Marceau, met
het embleem van zijn
alter ego Bip

traditie voort van de comedia della'arte, die via de koordansers en de circusclowns tot in onze eeuw is doorgedrongen en die door Charlie Chaplin tot nieuw leven is gewekt: de vertederend lachwekkende mens in de groep van de maatschappij die hem uitbuut.

Inderdaad wordt men door Marcel Marceau aan Chaplin herinnerd, al werkt hij nooit met kenmerkende attributen. Hij weet intendeel afwezige voorwerpen, zelfs het denkbare duidelijk zichtbaar te maken, louter en alleen door een spel van reacties. Er is hiervoor een bijzondere techniek noodzakelijk, een buitengewone beheersing van iedere spier van alle lichaamsdelen, zowel afzonderlijk als in hun samenwerking. Daarbij vormt de snelle bewegelijkheid van de gelaatsrekken, met de van kinderlijke verbaasdheid over eigen kunnen tot verbeten droefgeestigheid wisselende glimlach, met de soortgelijke werking van de oogopslag, nog een hoofdstuk apart.

Daarom gaat de vergelijking met Chaplin ook niet op, bij nader inzien. Men heeft eerder te doen met een soort tekenfilm, waaruit de hoofdpersoon al het ware in levensden lijve ten tonele verschijnt. Trouwens: de mimeur geeft vertolkingen van omschreven toneelstukken, waarbij hij „bij wijze van spreken“ zowel de spelers als hun tekst bejchaamt. Misschien heeft men wel eens een film gezien in ogenblikken dat de geluidsband dienst weigert. Dan zal het opgevallen zijn hoe zinloos de gesticulatie is, die slechts dient ter ondersteuning van het gesproken woord. De gebaren missen de zelfstandige werking, waarop de pantomime berust. Hierbij hebben zij niet alleen uiterlijke vormen, maar ook een veelzeggende inhoud, al zijn er bepaalde onderwerpen (bijvoorbeeld de ontwikkeling van een gedachte of een gebeurtenis uit het verleden nimmer mee tot uitdrukking te brengen).

Marcel Marceau maakt een streng onderscheid tussen mime en pantomime. Volgens hem is pantomime een vorm

van gestileerde nabootsing van de werkelijkheid met een als het ware vertaald karakter. De mime wil echter zijn: de rechtstreeks projectie van innerlijke toestanden in uiterlijk waarneembare verschijningsvormen. Men ziet dan ook, enigszins karikaturaal vertekend, de mens zoals hij in diepste wezen is, zonder de hypocriete vermoeningen waarvan wij gedwongen zijn ons in het dagelijks leven te bedienen. Vandaar dat velen bezwaren hebben tegen dit genre, omdat zij het — zoals Jean Louis Barrault het eens veronderstellenderwijze formuleerde — niet kunnen verdragen als lieden in hun omgeving openlijk „de clown uithangen“. Maar hoe dit alles ook zijn mag, het geheim van Marceau's succes ligt, behalve in zijn fabelachtige vermoegen tot suggestie, in hoofdzak in zijn fascinerende persoonlijkheid en zijn bevrijdende humor.

Wie voor het eerst met zijn optreden in ausraking komt meent met een openbaring te doen te hebben, met name door het ongekende van de mogelijkheden. Bij herhaling van de kennismaking beseft men pas hoezeer dit werk aan beperkingen is gebonden. Natuurlijk, de mimeur heeft de wind mee, want hij bereikt het publiek zonder de tot misverstandan aanleiding gevende tussenkomst van het woord. De mime voltrekt zich in de hachelijke stilte, waarin het sublieme en het ridicule ongemerkt in elkaar overgaan. Nu berust het gebaar, alle andersluitende theorie ten spijt, altijd op een imitatie van de werkelijkheid, met dien verstande dat de karakteristieke elementen daarvan worden vergroet en versterkt. Men wordt daardoor voortdurend aan de nagebootste realiteit herinnerd. Daardoor is de (panto)mime noodzakelijkerwijze aangewezen op het komische of de anekdotische lyriek. Er moet een gebeurtenis aan ten grondslag liggen.

Hierdoor en door de beperktheid van de middelen bestaat er slechts een minimaal afstand tussen deze kunst en het variété. Marceau's miraculeuze gedaanteveranderingen, sneller dan een handomdraai, van David in Goliath en omgekeerd, behoren eigenlijk tot de revue. Maar even later bewijst Marceau in hetzelfde programma welke zuivere hoogte de mime bereiken kan met zijn transformatie in minder dan een halve minuut van ongeboren kind, via jeugd en volwassenheid tot ouderdom, 's mensen levensloop aldus samenvattend, zonder een stap te verzetten, in een meesterstuk van plastische evolutie. Poëtisch is „Bip en de vliinder“ te noemen: de uitdrukking van de behoefte tot het achterhalen van schoonheid, die echter in gevangenschap moet sterven, met alle daarbij behorende reacties van verlangen, verbazing en van verbijstering.

Maar wat dan verder? Dat heeft Marceau zich kennelijk ook afgevaand. Analyse en perfectionering van de technische middelen is één ding. De fantasie moet de rest doen. In dat opzicht blijft hij dicht bij huis. Dat wil zeggen: geen moment wordt de relatie met de werkelijkheid verbroken. Daarom is „Het Park“ een van zijn best geslaagde nummers. Men ziet daarin een standbeeld tot leven komen en in vliegensvlugge typering (als een Puck in de Midzomernachtsdroom) de gehele bevolking van dit publieke wandel terrein oproepen: de spelende kinderen, de ballonkoopman, de dienstbode met de kinderwagen, het oude heertje en de voddendraper, om er maar een paar te noemen. Dit is ook daarom zo'n aardig spelletje, omdat men voortdurend geprikkeld wordt om te raden wat er nu

eigenlijk proeies voorvalt. Dat legt uiteraard het „vanzelfsprekende“ aan banden. Aan de reacties van medegevoel uit de zaal gaat altijd een beoordeling door het verstand vooraf. Daarom staat de mime dicht bij de humor, eveneens levend van betrekkelijkheden en toevalligheden.

Zo is Marcel Marceau een grootmeester in de kleinkunst. Daarbij moet men kleinkunst dan nemen in de dubbele zin van het woord, want het gaat bij hem altijd minder om het geheel dan om de wirwar van details. Hij is een zoeke naar het expressieve gebaar. Hij vindt echter slechts

getrouwen, overal een goed onthaal vindend. Want nergens immers wordt hij gehinderd door enige taalbarrière. Zijn vleug van zichtbare poëzie is overal welkom. Misschien kan men hem geen hogere lof toezwaaien dan hem te prijzen als de herontdekker van het eenvoudige in de mens, van het bij alle lachwekkendheid ontroerende in de gewone man.

David Koning

Marcel Marceau als toneelfiguur met de suggestief gegrimmeerde kop.

het representatieve. Dat wil zeggen: hij stelt altijd iets voor, hij drukt het reeds gekende in „beeldspraak“ uit. Met zijn opmaak als witte clown versterkt hij dit principe: sommige details worden weggelaten om de andere te scherper doen uitkomen. Hij maakt al zijn middelen dienstbaar aan de vertolking van reeds in de gewone werkelijkheid gegeven grootheden. Denkbeelden is een te groot woord daarvoor. Het zijn uitgedachte beelden, die hij virtuoos voor zijn publiek als een fascinerende illusionist oproept. Zowel het Japanse als het Chinese theater hebben daarbij invloed op hem uitgeoefend. Het dichtst bij de grote traditie, zoals die door Chaplin nog wordt vertegenwoordigd, kwam hij met „De Bank van Lening“ in de buurt. Daarin kon men zien hoe mensen gedwongen zijn afstand te doen van hun hun liefste bezittingen, nog eenmaal de daarmee samenhangende gelukkige momenten van vroeger doorelvend. Marceau als de voorheen beroemde violist is een onvergetelijke typering.

Intussen reist hij verder met zijn kleine gezelschap van

NIEUWS VAN DE ARUBAANSE MUZIEKSCHOOL

Op donderdag 25 juli zal de afdeling „Noord“ weer eens van zich laten horen. Vroeger heeft de muziekschool al wat werk verzet op Noord, maar door allerlei omstandigheden is dat werk langzamerhand op een dood spoor geraakt. Toen we dan ook daar vorig jaar met een blokfluit- en zangklas begonnen, was het zeer de vraag of dat vol te houden was. Het is gelukkig heel goed gegaan, en we kunnen gerust zeggen dat we dit voor een groot deel danken aan de Zusters van Imeldahof, die op vele manieren het werk van de muziekschool daar hebben helpen stimuleren. Momenteel telt de zangklas een twintigtal, en de fluitgroep een tiental kinderen terwijl vier meisjes orgel- en pianoles krijgen. Daar het erg nodig is de ouders eens kennis te laten maken met het werk van de muziekschool, geven alle leerlingen van Noord op bovengenoemde avond een uitvoering. Zij zullen liedjes, fluit- en pianomuziek te horen krijgen. We hopen dat deze avond mag leiden tot meer bekendheid van het werk der school in Noord.

Het is nu wel zeker dat met ingang van September het Arubaans Oratorienkoor met de repetities zal beginnen. Velen gaven zich reeds spontaan op bij de eerste aanmelding, en we verwachten toch zeker een vijftigtal adressen van zangers en zangeressen te zullen hebben, als de repetities een aanvang nemen. Welk werk in studie genomen zal worden weten wij nog niet, maar spoedig zal dat bekend gemaakt worden. Doel van het koor is, zoals men weet, luister bij te zetten aan de feestelijke opening van het Cultureel Centrum. We hebben een goede hoop dat het bestuur van het C. C. A. bij alle feestelijkheden die dan plaats zullen vinden, de culturele manifestaties van Aruba zelf, in het middelpunt van de belangstelling zullen plaatsen. Maar voor een manifestatie als de uitvoering van een oratorium, is van de zijde van de bevolking zeer veel mede werking nodig. Laat een ieder die iets weet van muziek en over een goede stem beschikt, zich dus alsnog opgeven (tel. 1047). De repetities zullen op Maandagavond worden gehouden.

R. H.

MUZIEK KENNEN DOET MUZIEK GENIETEN !!

IN EEN Nederlands dagblad, waarin ik enige jaren geleiden artikeltjes schreef over muziek, behandelde ik ook eens ons notenschrift, en had toen de euvle moed iets te schrijven over Klavarskribo, het nieuwe notenschrift, waarover men nog wel eens iets hoort en leest. De opmerkingen die ik toen maakte vielen niet al te waarderend uit, en prompt brak er uit het dorp Slikkerveer, waar dit muziek-schrift gedrukt werd, een storm van protest los. Boze brieven van „tevreden gebruikers“, en advertenties en ingezonden stukken waren de gevolgen van mijn opmerkingen, in alle onschuld gemaakt. Merkwaardig is, en dat pleit zeker voor de stevig opgezette reame-campagnes van het Klavarskribo, dat ik ook op Aruba wel eens mensen tegenkom die trachten met behulp van dit schrift piano te spelen. En daar mij nogal eens gevraagd wordt wat ik er nu van denk, leek het mij niet onwaardig nog eens over dit Klavarskribo te schrijven. Eén ding wil ik nadrukkelijk voorop zetten, en dat is dat ik zeker niet de bedoeling heb mensen die zich van Klavar bedienen, te ontmoedigen. Voor vele mensen betekent muziekmaken een grote vreugde, geeft het bespelen van een instrument grote voldoening. Als men dit muziekmaken dus ziet als een goede en aangename besteding van vrije tijd, is de manier waarop men dit doet eigenlijk secundair. Dan is ieder muziek-schrift toch maar middel om de grote schatten die er liggen in de muziek, te ontdekken. Een ander geval wordt het als mij als musicus gevraagd wordt eens een vergelijking te maken tussen de verschillende notenschriften. Ik kan dan nog steeds geen schrift voorstellen dat nu een waarlijk verbetering zou zijn vergeleken bij het oude schrift. Zou dat nu alleen maar conservatisme zijn van de musici? Zo wordt het tenminste voorgesteld door de propagandisten van Klavar. Maar oordeelt U zelf maar eens. We zullen hiertoe eerst nog eens een duik nemen in de geschiedenis.

In mijn vorige stukje schreef ik reeds iets over de wijze waarop ons notenschrift langzamerhand is gegroeid. Het begon met op- en neergaande streepjes, die dus de melodie zo goed en zo kwaad als het ging moesten volgen. Het vastleggen van de juiste toonhoogte en het noteren van het ritme werd steeds precieser. Tenslotte kwam men omstreeks 1600 tot een wijze van noteren waarbij melodie en toonhoogte zo duidelijk konden worden opgetekend, dat ingrijpende verbeteringen tot op de dag van vandaag niet meer nodig bleken.

Wat zijn nu de voor- en naden van ons notenschrift? Het voordeel is dat het universeel is, d.w.z. het schrift is voor ieder instrument te gebruiken. Of anders gezegd, ons muziek-schrift geeft dus de klanken weer. Hebben wij een melodie genoteerd, dan kunnen wij deze melodie zowel voor zang, piano, fluit, viool, enz. lezen. Het notenbeeld is dus een zo juist mogelijke benadering van de klank. En het is dus nooit voor een bepaald instrument gemaakt. Nadeln zijn er ook aan ons notenschrift verbonden. Zo kan een componist nooit en te nimmer met zijn pen optekenen wat hij precies heeft bedoeld, hij kan dus nooit opschrij-

ven wat „achter de noten staat“. Een musicus kan nooit muziek maken door alleen maar te spelen wat er op zijn blad muziek staat. Hij moet zelf als het ware in de gedachtenwereld van de componist inleven. Dat wij dus niet in staat zijn om ons in het notenbeeld volledig uit te drukken, is een nadeel van het muziek-schrift. Maar vergelijkt U nu eens dit bezwaar met de moeilijkheden die men heeft met de spelling van een taal. Ook daar gaat het er om zo juist mogelijk te noteren wat er gesproken wordt. Terwijl er vroeger een groot verschil was tussen spreek- en schrijftaal, ziet men tegenwoordig de taal steeds meer als een middel om het gesprokene op te schrijven. Kijk maar eens wat er met de spelling in Amerika en Nederland gebeurt. Deze verbeteringen behoeven in het notenschrift niet eens aangebracht te worden. Want het notenschrift geeft steeds volkomen zuiver weer wat er als klank bedoeld wordt. De „sprek- en schrijftaal“ liggen dus zeer dicht bij elkaar.

In de vorige eeuw is de muziek zeer verburgerlijkt. In vele huizegeuzen deed het orgeltje, dat eigenlijk „harmonium“ moet heten, zijn intrede. Bepelers van dit instrumentje, maar ook vele onderwijzers-zanglerars zochten naar een eenvoudiger methode om liedjes te kunnen noteren. Zij gingen naar Frans voorbeeld cijfertjes gebruiken. Men kan deze, overigens volkomen verouderde methoden, nog wel eens tegenkomen. Het grote bezwaar ervan is dat ze ten onrechte de voorstelling geven dat de toon C alleen maar door een 1 is voor te stellen.

Deze cijfermethodn zijn de regelrechte aanteiding tot het Klavarskribo geweest. Bij de cijfermethode wordt immers reeds afgestapt van het principe dat het muziek-schrift een direct beeld moet vormen van de klank der muziek. Het Klavar gaat nog verder, en wil een schrift zijn dat geen klankbeeld meer geeft, maar slechts handgrepen op een instrument, slechts leesbaar voor de ingewijde bespeler van dat instrument. Dat is gelukt, en in zoverre handig dat een oningewijde in het pianospel aan de plaatjes kan zien welke toetsen hij op de piano moet neerdrukken. Door de toevoeging van een ingewikkeld ritme wordt m.i. de leesbaarheid zeker niet beter dan bij ons oude notenschrift. Een grote misvatting bij de propaganda van het Klavarskribo is steeds weer dat men meent dat de snelheid waarmede een leerling leert spelen, uitsluitend afhangt van de mate waarin men noten kan lezen! Er bestaat ook nog zoiets als technische vaardigheid, en als een beroeps pianist een hem onbekend pianoconcert van Rachmaninoff op de piano zet, kan hij dat in één dag tijd heel goed lezen, maar na één jaar studie misschien nog niet goed spelen! Mijn ervaring is dat leerlingen die met Klavar beginnen, gelijktijdig met andere andere leerlingen van mij, de eerste weken een voorsprong hebben. Na deze weken gaan ze een tijdlang in het zelfde tempo voor uit, en na een jaar raken ze hopeloos achter, doordat bij het klavar-onderwijs de technische ontwikkeling wordt onderschat.

De vakmusicus heeft nog geheel andere bezwaren tegen de invoering van het Klavar. Geen enkele bespeler van een instrument volgens deze methode is immers in staat het schrift voor een ander instrument te lezen. Huismuziek op de basis van „wie kan zingen of spelen doet mee“, is dus onmogelijk. Notatie van zangmuziek volgens Klavar-principe is onmogelijk, of men moet beginnen met voor iedere noot een afbeelding van het menselijk strotten-

hoofd af te drukken! De notatie van een symfonie van Beethoven zou alleen al voor de dirigent een partituur opleveren, die met een truck vervoerd zou moeten worden.

Neen, wij zijn tevreden met ons notenschrift dat, ondanks tekortkomingen, een beeld geeft van de klank. We durven ook te voorspellen dat ingrijpende wijzigingen nooit verbeteringen zullen zijn. En tot slot nogmaals tot de tevreden spelers van Klavar: Schrijf niet geen boze brieven, maar behoud dit artikelje als een eerlijke vergelijking tussen de twee systemen van muzieknotatie. Blijf gerust Klavar spelen, wat het gaat er om dat het maken van muziek U vreugde moet geven!

Rien Hasselaar

EEN OUDE, MAAR VOORUITSTREVENDE UNIVERSITEIT

Bij het 65ste lustrum van de Amsterdamse Gemeentelijke Universiteit

IT JAAR bestaat de Amsterdamse gemeentelijke Universiteit 325 jaren, een jubileum, dat door allen, die hun wetenschappelijke opleiding aan de oude Alma Mater voltooiden en die er nog studeren, met veel vreugde gevierd is, of dat nog zal worden. Maar niet alleen de alumni en de studenten zijn verheugd, ieder rechtgeaard Amsterdammer is trots, dat de Nederlandse hooftstad, deze eerbiedwaardige en beroemde instelling binnen haar muren heeft. Want deze Universiteit — de grootste in Nederland — is een sieraad van het land, hetgeen bewezen wordt door de goede naam, die deze instelling in binnen en buitenland heeft en die mede daaraan gegeven is, door de hoogleraren, die er doceerden, als wel door de afgestudeerden, die naam — en vaak een wereldnaam — maakten in hun speciale tak van wetenschap. Daar zijn de natuurkundigen van der Waals en P. Zeeman, beroemde onderzoekers en winnaars van de Nobelprijs, scheikundigen als van 't Hoff, Bakhuis Roozboom en Hugo de Vries, geniale juristen als van Hamel, Struijken en Scholten, enfin, zo zou men door kunnen gaan van iedere faculteit een aantal klinkende namen te noemen. Wij zullen het echter hierbij laten, om niet tot een droge opsomming te vervallen.

Eigenlijk is het met het 325-jarig bestaan een vreemde zaak. De Amsterdamse Universiteit zoals zij nu is, kwam officieel pas met de wet van april 1877 tot stand... Amsterdam bezat namelijk voor dien, geen universiteit maar een Athenaeum, dat op 8 januari 1632 geopend was. Dit Athenaeum had noch het recht om examens af te nemen, noch het jus promovendi. De studenten moesten dus naar andere universiteiten gaan om examens te doen of te promoveren. Nu was dit in het begin van de 19de eeuw niet bezwaarlijk. De examens waren vrijwel een sinecure, waarvoor men niet kon zakken, maar later werd dat anders. In de 19de eeuw werd het zakken een meer normaal verschijnsel en dit was voor de hoogleraren in Amsterdam

een onplezierige zaak. Immers de door hen voor het examen voorbereide studenten, werden bv. in Leiden — waar de oudste universiteit van Nederland is gevestigd — afgewezen. Om deze reden heeft zelfs een der Amsterdamse professoren in die dagen zijn functie neergelegd. Het heft toch nog vrij lang geduurd tot het Amsterdamse Athenaeum tot Universiteit werd verheven en er waren heel wat tegenstanders o.a. de beroemde Leidse historicus Fruin, die in dit geval blijk gaf een bijzonder weinig vooruitziende blik te hebben, door te beweren, dat Nederland met een vierde Universiteit — de andere drie te Leiden, Utrecht en Groningen — wel wat overbelast zou zijn.

De Amsterdamse Universiteit telde in het jaar, dat zij haar poorten voor het eerst openstelde ruim vierhonderd studenten, een aantal dat dit jaar tot 6.500 steeg. Jammer genoeg heeft de outillage van de universiteit geen gelijke tred gehouden, met de groei. Het gebouw van de alfa-faculteiten is te klein en verouderd, hoewel velen het rustige plekje in het hart van de prachtige Amsterdamse binnenstad niet graag zouden verlaten voor een modern gebouw ergens aan de periferie, de laboratoria en klinieken liggen te ver uiteen, van een cité universitaire, noch van een studentenvijk, met eigen op studenten ingerichte woningen, is het in Amsterdam ooit gekomen. De Amsterdam Universiteitsbibliotheek, de grootste in den lande, met meer dan een miljoen boeken, waarvan vele bijzonder kostbaar, heeft in feite van het moment van haar stichting tegelijk met het Athenaeum, een ware lijdensgeschiedenis gehad. Voortdurend stiefmoederlijk behandeld, werden de boekwerken dan eens hier, dan weer daar opgeslagen en ook de huidige situatie, ondanks de op handen zijn de vereteringen, geeft geen reden tot verheugnis.

Gelukkigerwijs ziet men alle problemen ernstig onder ogen en worden tal van plannen beraamd om in de verschillende moeilijkheden zo spoedig als maar eigrigens mogelijk is, te voorzien. Daarbij moet men deze ook niet onderschatten. Het uitbreidingsplan van de universiteit dient rekening te houden met een verdubbeling van het aantal studenten omstreeks 1970, wil men het gebouw in de binnenstad houden en deze zelf ook zo veel mogelijk in tact laten, dan rijzen er, in verband met de verbouwing, talloze moeilijkheden, die men niet een, twee, drie kan oplossen.

Toch blijft de Amsterdamse Universiteit een zeer modern instituut, dat blijk heeft gegeven haar eigen tijd te begrijpen. Meer dan enige andere universiteit in Nederland misselien, weet zij zich te verjongen, juist op het gebied, waarvoor zij bestaat, nl. het wetenschappelijke, moge zij dan op het materiële misselien voorloopig iets in gebreke zijn gebleven. De Universiteit was vroeger bij uitstek een onderwijsinstelling voor de rijkere en vooraanstaande jongelieden. Daarin is verandering gekomen, steeds breder lagen van het Nederlandse volk zijn in staat hun zonen en dochters een universitaire opleiding te geven en dat is alleen maar verheugend. Dat de Amsterdamse Universiteit juist in deze ontwikkeling een belangrijk aandeel heeft gehad bewijst het getal van haar studenten thans, in vergelijking met dat in vroeger jaren.

Maar vooral blijkt de moderne opvatting van deze Universiteit uit de wijze waarop zij haar taak vervult en de leerstoelen en instituten, die zij creëert. De Universiteit van thans staat midden in de maatschappij, waarmee zij

Sun-Sash

AIR CONTROLLED LOUVRED WINDOWS

JORGE G. DE CASTRO

Fergusonstraat 18

Oranjestad

Tel. 1469

ACCEPTEERT GEEN IMITATIES

ER IS MAAR EEN SUN-SASH-

SUN-SASH is duurzaam

SUN-SASH is goedkoop

SUN-SASH is decoratief

*SUN-SASH is gemakkelijk
schoon te houden*

*SUN-SASH is in alle maten
verkrijgbaar*

en onderhoud: met SUN-SASH
ontvangt U een garantie voor
5 jaar op het mechanisme.

Fa. Petrona & Croes

AANNEMERSBEDRIJF

Anasastraat 8 - Dakota - Aruba, N.A.

Telefoon 1712

Het ontwerpen, aannemen en uitvoeren van alle bouwwerken.

Het verhuren van: COMPRESSORS

BETONMOLENS

ASPHALTKETEL

Steeds in voorraad getrilde betonblokken.

Wees eens origineel.

GEEF EEN GRAMOFONPLAAT UIT
DE PRACHTIGE COLLECTIE, DIE
VALEN U BIEDT.

Muziek maakt het leven rijker.

Muziek maakt het leven mooier.

Muziek geeft het leven waarde.

En voor goede muziek... op
elk gebied... is er maar

één adres... V A L E N .

Record Store Valen

NASSAUSTRAAAT — ORANJESTAD

een voortdurend contact dient te onderhouden. De wetenschap dient de gehele samenleving, immers in ons industriële tijdvak, is zeer veel afhankelijk, wat betreft welvaart en geluk, van de ontwikkeling der wetenschappen. Het is lang geleden, dat de universiteiten ivoren torens waren, waar kamergeleerden druk bezig konden zijn met theoretiseren, onze tijd eist naast een gedegen wetenschappelijke opleiding voor de research ook een kortere wetenschappelijke vorming van de practijkman, die op de hogere posities in het bedrijfsleven komt.

De Amsterdamse Universiteit heeft aan deze behoeften beantwoord. Als eerste Universiteit stelde zij destijds de economische faculteit in, waarin thans ook de mogelijkheid is geschapen om baccalaureaatsexamens af te leggen, na ongeveer drie en een half jaar studie, terwijl de normale studieduur ongeveer vijf tot zes jaren is. Ook in de faculteit voor wis- en natuurkunde kan men thans met een baccalaureaatsexamen zodanig besluiten, dat men toch een afgeronde studie heeft. Ook hier beantwoordde de Amsterdamse Universiteit aan een behoefte van het bedrijfsleven.

Maar er zijn nog tal van andere voorbeelden. Het groeiend aantal buitenlandse studenten en gasthoogleraren is een verheugend verschijnsel en een noodzaak in een wereld, die door de moderne communicatiemiddelen, door verkeer en handel steeds kleiner wordt. Als ergens een beter begrip en een betere verstandhouding tussen de volkeren geboren moet worden, dan is dat wel aan de universiteiten, omdat dit de instituten zijn die nieuwe ideeën misschien wel het effectiefst uitzaaïen. In dit opzicht blijkt de Amsterdamse Universiteit haar tijd begrepen te hebben. De oprichting van de faculteit voor politieke en sociale wetenschappen in 1947 is er een voorbeeld van. Dat er door en naast deze faculteit belangrijke instituten verzezen, als het Amerika-instituut, het Rusland-instituut en het Instituut voor het moderne Nabije Oosten, is een duidelijk bewijs voor de progressiviteit. Immers de studenten hebben hierdoor de gelegenheid zich verder te verdiepen in deze landen, die in de moderne wereld zo uitermate belangrijk zijn. Het getuigt van de vooruitziende blik van deze Universiteit, dat er een leerstoel voor het volkenrecht en de leer van de internationale betrekkingen werd ingesteld, want op den duur zullen alle geschillen in de wereld toch volgens het algemeen geldende recht moeten worden beslecht. Zo zou men verder kunnen gaan; uit alles blijkt, dat de Amsterdamse Universiteit haar tijd begrijpt, moge haar daarom een lang leven beschoren zijn.

W. Langgeveld

JOSEPH FUCHS EN ARTUR BALSAM SPEELDEN OP ARUBA

Het is nu wel overtuigend bewezen, dat de abonnements-serie van de Arubaanse Kunstkring een groot, zeer groot succes gaat worden. Een succes over alle linies. Het peil van de concerten en andere voorstellingen is dermate hoog, dat gerust gesproken kan worden van buitengewoon knappe prestaties, terwijl het bezoekersaantal nog steeds toeneemt, dit de prijzen ten spijt. Wat het eerste betreft, vormde het duo Fuchs-Balsam geen uitzondering op de regel. Ook deze keer kon geconstateerd worden, dat beide artisten, met de pianist Balsam als uitbinker, een zeer hoogstaande prestatie leverden. En opnieuw bleek dat de slogan; kwantiteit ten koste van de kwaliteit, hier niet opging. Wij doelen hier op het aantal concerten.

Wat Joseph Fuchs op zijn kostbare viool voor een uitverkochte kerk speelde, droeg over het geheel genomen het praedicaat: uitmuntend, al kan men kleine bedenkingen hebben tegen zijn Mozart-visie en zijn Bach-voordracht. Naar onze mening was Bach beslist het zwakste gedeelte van de avond, terwijl Brahms derde sonate in d. het hoogtepunt vormde en terecht ovationele toejuichingen uitlokte. In laatstgenoemd werk was het samenspel dermate subliem en de voordracht zo volmaakt, dat populair gesproken kan worden van een „evenement”. De Amerikaanse componist Porter bewees, het moeilijke handwerk van het componeren zeer goed onder de knie te hebben, speciaal in het rustige deel. Dat zo'n werk, dat lang niet tot de gemakkelijkste werken voor piano en viool behoort, met zoveel „Schwung” en verve, met zoveel uiterlijk gemak en zoveel innerlijke concentratie werd gespeeld, bewees voldoende het groot vakmanschap van beide musici.

Zonder af te dingen op het meesterschap van Fuchs, moet hier bijzonder genoemd worden het schitterende pianospel van Arthur Balsam, die het zeer moeilijk stiel van begeleiden volkomen beheerste en daarbij een toucher demonstreerde en een inzicht in stijl en voordracht toonde, dat aan het volmaakte grensde.

Het werd dus opnieuw een avond, die kunst met een hele grote K braecht. Een avond om niet gauw te vergeten, een avond, die gelukkig maakte.

j. s.

Speelt U al
bij het
Orkest?

CULTURA JEUGDRUBRIEK ONBEWOONDE EILANDEN TE HUUR

NDER de rubriek „Te Huur” van de advertentie-kolommen van een groot Londens dagblad vonden de lezers onlangs een ongewone annonce. „Eiland met palmen, Oppervlakte drie vierkante kilometer. Drinkwater, wilde maïs, schildpadden en klapperbomen aanwezig. Huurtermijn 30 jaar. Gegarandeerd belastingvrij. Mogelijkheden voor de verbouw van kopra, koffie, tabak, rijst, vanille en peper. Nadere inlichtingen: Secretariaat Gouverneurs-huis, Mahé, Seychellen.” Voor aardrijkskundig minder onderlegden had men hier nog „Indische Oceaan” aan toe kunnen voegen.

Was dit onbewoonde eiland, dat tussen gemueibleerde kamers en auto's-zonder-chauffeur te huur werd aangeboden, een streek van een grappenmaker? Allerminst! De handel in en de verhuur van onbewoonde eilanden beleefde de laatste twee, drie jaar zowel in Parijs als in Londen, New York en San Francisco een hoogeenjunetuur. In de Engelse hoofdstad bestaan sinds korte tijd agenturen die wel duizend zulke eilanden te koop of te huur hebben. Er zijn, bij wijze van spreken, aanbiedingen bij voor iedere smaak en voor bijna elke beurs.

„Kunt u per jaar maar driehonderd gulden huur garanderen?” Goed. Wij weten een klein rots-eiland ten Westen van de Shetland-Eilanden, dat u zeker zal bevallen. Sinds menschenheugenis heeft daar geen mens meer voet aan wal gezet, laat staan er zich gevestigd. U zult er zelfs geen wilde schepsen vinden tussen de in de storm heen en weer zwiepende struiken. Maar u kunt natuurlijk wat geiten, schapen en andere kleine dieren voor uw voeding meenemen. Een oude ruïne en een paar besethute grotten zijn er aanwezig. Voor vijftig gulden extra zijn we bereid uw post éénmaal per jaar per parachute te bezorgen...”

Zo luidde een aanbieding van een van deze agenturen. Een makelaar in onbewoonde eilanden weet zijn waren net zo goed aan te prijzen als een geschoolde auto-verkoper. „In de Middellandse Zee, ten Zuiden van de Balearen, beschikken wij nog over enige luxe-objecten, maar u moet „luxe” dan natuurlijk niet opvatten als „comfort”. Ideaal weer het hele jaar, een rijke visvangst, een welige plantengroei: dat is in dit verband luxe. Eventueel kan het eiland worden verdeeld tussen enkele huurders, die elkaar onderling helpen. De prijs zou hierdoor kunnen dalen tot duizend gulden per vierkante kilometer.”

De betrekkelijke nabijheid van dichtbewoonde kusten en de mogelijkheid van tijd tot tijd toch nog een vliegtuig of een stoomboot te zien, is evenwel voor lang niet alle gegadigden aantrekkelijk, al verhoogen deze omstandigheden de prijs in niet geringe mate. Wie de beschaving werkelijk wil ontvluchten en genoeg heeft van de zegening van de twintigste eeuw zoekt liever een eiland in een verre zee. In Sydney bijvoorbeeld zijn binnen twaalf maanden meer dan driehonderd tussen de evenaar en de 50e breedtegraad gelegen koraleilanden verkocht. Driekwart van de Robinson Crusoe's, die zich daarheen begaven, hebben er van

afgezien een radio of een zendapparaat mee te nemen. Zij zegden hun woonplaats, hun vrienden en bloedverwanten eigenlijk voor altijd vaarwel, want wanneer hun iets nocht overkomen, wanneer ziekte, honger of invaliditeit hen bedreigen, is de kans op tijdige hulp vrijwel nihil. Bij deze ondernemingen moet dus de tegenwoordig zo zeldzaam geworden pioniersgeest van vroeger eeuwen wel weer een rol spelen. Of is het eenvoudig de moed der wanhoop, die de avonturiers in deze gevallen tot hun ongewone besluiten drijft?

In elk geval is de hause in onbewoonde eilanden een psychologisch gevolg van het verzet van een deel van de mensheid tegen het bedendaagse levenstempo. Van jongsaf aan voelt men zich een slaaf van de klok en van de telefoon, een slachtoffer van het lawaai van de machines, en een gevangene van het comfort.

Men gelooft zonder bioscoop, zonder ijskast, zonder vacantiereizen, zonder auto, zonder warm water, zonder clubfauteuil, zonder een automatisehe platenwisselaar niet te kunnen leven en om zich al die dingen te kunnen veroorloven, werkt men van vroeg tot laat, ruïneert men zijn zenuwen en heeft men moeite zo nu en dan slechts vijf korte minuten te gebruiken voor een rustige zelfbezuiniging. Men is missehien de shepper, maar zeker niet langer heer en meester van zijn eigen levenswijze. Klaarblijkelijk zijn er steeds meer mannen en vrouwen, die bereid zijn de volle prijs te betalen om deze verloren vrijheid, dit aan onze moderne techniek opgeofferde zelfbeschikkingsrecht terug te krijgen. Daarvoor doen zij afstand van alle genoogens en van alle aangename dingen van de moderne beschaving.

Waarom echter juist een eiland, zult u vragen. Omdat er op de vaste landen eigenlijk geen onbetreden bergen, wouden of woestijnen bestaan. Auto, kameel en zelfs spoorreintje gaan kris-kras door de Sahara, zelfs de afgelegenste dalen in het hooggebergte worden door jeeps of kabelsporen toegankelijk gemaakt. Een onbewoond eiland lijkt dus de enige uitwijkmogelijkheid, ook als men zich in veiligheid wil brengen voor de volgende oorlog, voor de atoomen de waterstofbom. Daar er nog ten minste 80.000 onbewoonde eilanden op de wereld zijn, zullen zelfs de grote mogendheden er niet aan kunnen denken ze allemaal te inspecteren en te bezetten. Dat is de redenering van de gegadigden voor onbewoonde eilanden.

Op dit laatste punt vergissen de eilandzoekers zich echter. Want oorlogsschepen konden voor de proeven met de waterstofbom op Bikini en omgeving alle eilanden uit, die binnen een kring van 2000 km lagen. Inboorlingen en andere bewoners werden gewaarshuwd voor het gevaar van de dodende stralen.

Bij deze gelegenheid vonden zij ook een sedert, twintig jaar vermistee Zweed, genaamd Johansen, die in volslagen eenzaamheid leefde van de visvangst en van een kleine door hemzelf aangelegde moestuin. De man keek verbaasd op toen hij hoorde, dat er intussen een Tweede Wereldoorlog was uitgevochten. Kleren had hij allang niet meer, maar wel een mooie stem, die hij had getraind door geregeld liederen te zingen, want reeds twintig jaar had hij met niemand kunnen spreken. Ondanks dit gebrek aan conversatie voelde de man zich volkomen gelukkig en hij weigerde in te gaan op het aanbod van de Amerikaanse scheeps-

kapitein om hem tijdelijk naar de bewoonde wereld over te brengen.

Het voorbeeld van Johan Johansen is wel een bewijs dat de zakenlieden, die zich op de verkoop van onbewoonde eilanden toeleggen, allesbehalve dom zijn.

In het Ontario-meer in Canada staan nog meer dan 16.000 eilandjes „leeg” en de agenturen in Washington, Chicago en Los Angeles kunnen nog steeds prospectussen verspreiden, waarin op meer dan tweehonderd diepbedrukte bladzijden ontelbare wildernisobjecten worden aangeboden. De systematische verhuur van tweeënnegentig onbewoonde eilanden in de Seychellen Archipel, 1100 km ten Westen van Madagascar, wordt zelfs officieel door het Engelse Ministerie van Koloniën bevorderd. Indien de tegenwoordige vraag naar zulke eenzame woonplaatsen lang aanhoudt, is de kans niet denkbeeldig dat de prijzen tot astronomische getallen oplopen en dat er weldra geen onbewoond eilandje meer te vinden is. Of de moderne Robinson Crusoe's dan hun historisch voorbeeld ontrouw zullen worden en er toe zullen overgaan zichzelf een eiland te bouwen en dat ergens op de Oceaan heen en weer te laten drijven of op een geschikte plaats te verankeren — over die mogelijkheid kunnen de hunkeraars naar eenzaamheid nu al vast nadenken.

(Wereld)

Inhoud:

Gedicht v. d. maand	blz.	3
Marcel Marceau, kleinkunststartist	„	3
Muziek kennen	„	6
Een oude Universiteit	„	7
Voor de Jeugd	„	10
Radio-programma	„	13
Filmmieuws	„	14
Pro Musica Concert	„	18

EL LUJO

NASSAUSTRAAAT 66
ORANJESTAD

VOOR DE DAMES

HEBBERN WIJ WERELD'S BESTE
PERFUMERIEN a.o.:

JEAN PABOU'S
CRÉPE DE CHINE
LAVIN

VAN CUTEX EN PONDS
ALLERLEI MAKE-UP

EN VOOR DE HEREN

ALLERLEI ROOKARTIKELEN

General Printing Co.

Uw drukker

Tel. 1058

Voigtländer

NIEUW! 1957
VITESSA T

- Built-in lightmeter
- Interchangeable optics

N. V. ODUBER & KAN
OPTICIENS

vertegenwoordigers van Bausch & Lomb

RAY-BAN

NASSAUSTRAT — 47

KAN

**DE camera
die U de
weg wijst**

De beste service
De grootste sortering

N. V. KAN
JUWELIERS

ORANJESTAD

Foto Ideaal

(KUSTER'S HANDEL, MAATSCHAPPIJ)

Het adres voor de wereldberoemde camera's

zoals:

LEICA, ZEISS IKON, ROLLEIFLEX,
ROLLEICORD, REVERE, ROBOT, AGFA,
en vele andere merken

The Home of Fine Cameras

Nassaustr. 8 Oranjestad. Tel. 1012

Aruba Hardware Store

Oranjestad

Phone 1057

Woolsey

Paints and Paint Products

in all colors and sizes

FREE HOME DELIVERY

RADIO-PROGRAMMA VAN HET C. C. A.

over het tijdvak

25 juli-25 augustus

DONDERDAG 25 juli:

Tot half tien: Lichte Muziek
Daarna: Klassieke Muziek: L. v. Beethoven: Eerste Pianoconcert

ZONDAG 28 juli:

Ch. Gounod: Opera Faust. Eerste deel

DONDERDAG 1 augustus:

Ch. Gounod: Opera Faust. Tweede deel

Mendelssohn

ZONDAG 4 augustus:

Causerie door de Heer Chr. Westrate
Mendelssohn: Vioolconcert. Solist: J. Menuhin
Saint-Saëns: Carnaval des Animaux

DONDERDAG 8 augustus:

Lichte Muziek

ZONDAG 11 augustus:

Gedeelten uit de opera Lohengrin van R. Wagner
Kamermuziek

DONDERDAG 15 augustus:

Bruckner: Mis in e
Stemmige Muziek

J. Brahms

ZONDAG 18 augustus:

Causerie door de Heer Chr. Westrate
Mozart: Vioolconcert in G. Solist: Grumiaux
Brahms: Sonate voor viool en piano in d.

DONDERDAG 22 augustus:

Lichte Muziek

ZONDAG 25 augustus:

Uitzending in de Engelse Taal
The Cocktail Party, toneelspel van T.S. Eliot

Programma-uren:

donderdagavond: van 9 tot 10 uur
zondagavond: van 9 tot 10.30 uur
over Radiostation Kelkboom.

C. Saint-Saëns

LINDBERGH'S OCEAANVLUCHT ALS BOEIEND FILMVERHAAL

Het voor hedendaagse begrippen gebrekkige vliegtuigje, waarmee Charles Lindbergh in mei 1927 over de oceaan worstelde, van New York naar Parijs, droeg de naam „Spirit of St. Louis”, dezelfde welke regisseur Billy Wilder heeft gekozen voor de film door de Warner Bros thans aan die eerste sensationele oceaanvlucht gewijd. Het is een alleszins lofwaardige film geworden, waarin het trouwhartige en met kennelijke liefde vertelde verhaal van Charles Lindberghs bezetenheid, de toeschouwer geheel weet te winnen.

Foto uit Lindbergh-film
(De Volkskrant)

Op de eerste plaats door de treffende gelijkenis, die de dromerige James Stewart vertoont met het beeld dat vooral de ouderen onder ons zich nog van de jonge Lindbergh herinneren. Op de tweede plaats maakt de film ons frappant bewust van de snelheid waarmee wij leven in een tijd, waarin de voortijlende techniek ons leven in haar vaart meeleept. Uitermate geboeid zit men te kijken naar een verhaal, dat ons slechts dertig jaar terug verplaatst, met echter de luchtvaart nog in de kinderschoenen.

Slechts dertig jaar geleden speelt dit verhaal over een gezame, bange en dappere tocht van New York naar Parijs.

De hele wereld hield de adem in, gedachtig de vele doden die een mogelijke verbinding der continenten door de lucht reeds had gekost. Thans rust er dag en nacht een dak van comfortabele salon-vliegtuigen op dezelfde oceaan, die Lindbergh destijds zo met ontzag heeft vervuld.

De tijd is snel gegaan en de ontwikkeling die de luchtvaart heeft genomen is bijna onvoorstelbaar, zo denkt men bij het kijken naar de film van Wilder. Het is opvallend hoe een intelligent geschreven scenario de redding van een film als deze kan betekenen. Men krijgt een globale indruk van het door vliegen bezeten leven van de jonge Lindbergh alvorens hij de stoute sprong over de oceaan heeft gewaagd. De film doet dit niet chronologisch, maar duikt op de vooravond van de vlucht, wanneer Lindbergh in zijn hotelkamer in New York de slaap niet kan pakken, in het verleden. Ook tijdens de vlucht komt dit verleden steeds aanstormen, drijvend op de gevoelens en gedachten, die de eenzame vlieger beheersen. Het gehele boude leven van het kaliber man, dat Lindbergh moest zijn om een luchtvaartpionier te kunnen worden, bloeit voor de toeschouwer open tijdens de spannende en eentonige solovlucht van een moedige, van geestkracht vervulde en doorzettende vlieger.

Lindberghs carrière voordat hij over de oceaan vloog, past helemaal in de wilde, rumoerige voorgeschiedenis der burgerluchtvaart. Lindbergh, de overmoedige postvlieger; Lindbergh de stuntacrobaat in een vliegtuigcircus; Lindbergh, die zijn motor inruilt voor een afgedankt legervliegtuigje; Lindbergh die zich met een in elkaar vallend toestel meldt bij de militaire vliegschool; Lindbergh met zijn onwrikbaar geloof in de toekomst van de luchtvaart; al deze facetten van een boeiende persoonlijkheid vallen tenslotte samen in de benauwend kleine cockpit van de „Spirit of St. Louis”, waar een man in eenzaamheid al zijn durf en vertouwen en geloof nodig heeft om zijn droom waar te maken.

Helensal alleen, zonder radiocontact zelfs met de wereld, vecht hij een strijd uit met zichzelf, slechts in gezelschap van een vlieg die hem bij het naderen van de oceaan verlaat. Dit gevecht vooral van Lindbergh tegen Lindbergh verleen: Wilders film haar waarde, haar wijdere menselijke betekenis dan de sensatie van een eerste oceaanvlucht. Deze sensatie vormt zelfs een onwezenlijk element in dit op de eerste plaats reël menselijk verhaal. Want wanneer de doervermoede Lindbergh op het Parijse vliegveld Le Bourget met moeite een landing had volbracht, stonden daar tweehonderduizend mensen om hem uitzinnig te verwelkomen.

Zij komen ons in de film onwezenlijk voor. Bij terugkomst in New York waren er vier miljoen op de been. Toen was er de sensatie van de eerste vlucht. Daarvóór lag slechts het moeilijke leven van een pionier, nog verborgen voor de publieke belangstelling, maar gereed voor die ene grote daad, die het enthousiasme der mensheid weet los te slaan. Van dit moeilijke leven vooral en zijn bekroning in die worsteling boven de oceaan, geeft de film van Billy Wilder de toeschouwer een boeiende en aanvaardbare indruk.

36 EXTRA EGGS PER HEN

Proved by 1033 Purina feeders who kept records

Some folks think pullets produce about the same on one feed as they do on another. Purina asked 1033 ladies with average farm flocks to keep records and see.

These careful day-to-day records showed that more than 2 million hens produced 3 dozen extra eggs per bird—over U. S. average production in just the first 4 months of laying. Your pullets should lay more eggs than average and make more money on Purina, too. Call us or stop in and let us show you what other folks in our neighborhood are doing.

WORM PULLETS

for less than 1¢ a bird right before housing. Just put Purina Liquid Wormer in the drinking water.

La Gran Bodega . Tel. 1031

Het best geïnformeerd:

AMIGOE

met GRATIS

PANORAMA

TEL. 1233

C. C. G. Philipszoon

Agent voor:

N.V. Fatum-De Nederlanden van 1845

Alle verzekeringen

J. H. Fergusonstraat 23
Oranjestad, Aruba

Tel. 1423

„DE POORT VAN DE HEL”

Via de jaarlijkse filmfestivals is de Japanse film de Westeuropese belangstelling binnengedrougen. En we weten nu dat de Japanse filmindustrie honderden speelfilms per jaar aflevert, die veelal voor intern gebruik, in sommige gevallen toch ook wel voor het buitenland zijn bedoeld. Tot populariteit heeft de Japanse film het nog nergens kunnen brengen. Wat deze films gemeenlijk te zeggen hebben, voltrekt zich naar westerse opvattingen in een te traag tempo, hoewel men op de festivals toch wel films te zien krijgt, waaruit veel gevoel voor schoonheid spreekt tot uiting komend in een wereld die zover van ons waarnemingsvermogen ligt verwijderd, dat men vaak de indruk heeft tegenover iets geheel nieuws te staan. Dit nieuwe is dan Japan, zijn tradities, zijn geschiedenis, zijn theater. Japanse films over mensen van onze tijd schijnen zelden te worden geëxporteerd. Daarom kent de niet-Japanse toeschouwer de Japanse filmproductie vooral als een genre, gekenmerkt door een voorkeur voor de grijze historie waarin men zich als mens van deze tijd niet zo op eenmaal kan overplanten. Overal ter wereld worden weliswaar historische films gemaakt, maar zij gaan zelden verder terug dan de zeventiende eeuw. Om te trachten op het filmdoek een indruk te geven van de mens uit bijvoorbeeld de elfde of twaalfde eeuw is een onderneming, waaraan de filmproductie zich niet zo gauw zal wagen. De Japanse filmmakers kennen deze schroom niet en de werkelijkheidssuggestie, die zij soms in deze films weten te bereiken, is frappant.

De Europese toeschouwer van bijvoorbeeld de film „De poort van de hel”, wordt een vergezicht geboden in een krijgshaftig Japans verleden, dat daverd van het brute geweld, waarin de rechten van de individuele mens tot een minuscule waarde zijn terugge-

bracht. Men stuit in deze film op een primitief leven in een feodaal tijdperk, waarin de krijgers de dienst uitmaken. Dit primitieve leven weten de Japanners op het filmdoek een kleur te geven, die men zelden in de zogenaamde kleurenfilms te zien krijgt. Men kan zelfs zeggen dat zij prachtig gekleurde zaken in hun films weten te brengen, hetgeen echter nog allerminst wil zeggen, dat zij de kleur ook functioneel in enigerlei filmische compositie hebben weten te gebruiken. Dit laatste nu gebeurt weliswaar nog vrijwel nergens ter wereld, maar in de internationale filmers - en vooral in de Franse filmcritiek - is de schijn gewekt, dat men met deze „Poort van de hel” tot een uitzonderlijke filmische manifestatie is gekomen. De film werd namelijk een jaar of vijf geleden op het festival in Cannes bekeurd en men laat haar nu voorafgaan door een mooi-klinkende, maar in feite niets zeggende verklaring van Jean Cocteau. Noch het een noch het ander is echter een garantie voor waarlijke filmkunst. Al te vaak wel voorbaarljke filmerij, hetgeen iets anders is.

In zeker opzicht is „De poort van de hel” een indrukwekkende filmerij om de wijze waarop een voor de westerse toeschouwer volkomen vreemde wereld van het doek wordt gedaan. Een filmerij, waarin men ontegenzeggelijk verschillende schoonheidselementen kan ontdekken. Men hoort merkwaardige en ook poëtische Japanse muziek, men ziet en hoort enkele interessante dansen, vooral herkent men enige vormen van Japanse theater-tradities, waarin het zwaardgevecht een functionele rol vervult. Men ervaart ook een trage, typisch Japanse leefwijze uit een ver verleden, met eigen ritme, eigen zeden, een eigen adem, een eigen ritme. In zich al een boeiend element in zo'n film. Voeg bij dit alles een werkelijk excellent gevoel voor smaak en schoonheid ten aanzien van dingen die zowel het leven als het sterven

Voor alle soorten gloeilampen
en elektrische benodigdheden

JOAQUIN KELKBOOM

Achter No. 1 Store
Telefoon 1838

NUTRICIA MELKPOEDER

HEERLIJK! GEZOND! VOEDZAAM!

van de mens raken, en men staat voor een complex filmbeelden, waarvan het zeker de moeite waard moet worden geacht ervan kennis te nemen.

„De poort van de hel” is het verhaal van een door hartstoehtelijke en onbeheerste liefde bezeten krijgsman, die eerst zijn geliefde moet hebben vermoord, om tot bezinning te kunnen komen. En het is vooral de uit een afschuwelijk feodalistisch levensgevoel voortspruitende doem, waaronder het lot zich aan deze pure en reine geliefde voltrekt, waarvan men in deze film de suggestie ondergaat. Vergelijkmen echter dit verhaal met dat waarvan we enkele jaren geleden konden kennis nemen in de waarlijk onvergetelijke Japanse film „Rashomon”, dan blijkt de film „De poort van de hel” toch ver achter in onze waardering. „Rashomon” leeft in onze herinnering als een subliem speimen van karakteristiek Japans expressievermogen, dat nieuwe werelden openbaarde in de regionen ener universele filmkunst. Deze openbaring is in „De poort van de hel” niet te vinden. Men kijkt weliswaar verrast en geboeid een nieuwe wereld binnen, maar men kan er op geen enkele wijze deel van uitmaken. Zij blijkt ons even vreemd als de mensen die er thuis horen. Geen sprake, dat tegenover deze film - zoals dit bij „Rashomon” het geval was - de toeschouwer meebeweegt

met drijfveren en gevoelens op het doek, zodanig dat hij wordt teruggeworpen op eigen houding tegenover het leven en eigen lotsbestemming. In de bioscoop is iets dergelijks slechts mogelijk in de hoogste regionen der filmkunst, op de zeldzame hoogvlakten van het laagbijdgegronde landsehap dat de filmproductie ons biedt. Waar filmkunstenaars deze toppunten bereiken is het ook ineens niet belangrijk meer op welke nationale grond deze filmkunst werd geboren. Want filmkunst is - evenals andere kunsten - aan geen land gebonden: zij is internationaal, universeel.

B. J. Bertina

PRO MUSICA

concerten, ook voor U

Kom eens luisteren

U bent welkom.

Continental

Wij hebben op het ogenblik weer een volledige voorraad banden en zijn goed gesorteerd in alle maten

Enkele voorbeelden:

500 x 16 600 x 16 670 x 15

Haast U echter, want de voorraad vliegt a.h.w. de deur uit, omdat steeds meer mensen de superieure kwaliteit (en de lage prijs....) ontdekken van

CONTINENTAL BANDEN

Agente :

E. & G. MARTIJN (ARUBA) LTD.

HAVENSTRAAT

— TEL: 1492 — 1493

— ORANJESTAD

MUZIEKAVOND van PRO MUSICA

op 28 juli a.s. in oude Prot. Kerk.

Aanvang 8.30 uur p.m.

PROGRAMMA

- Ouverture „De getemde feesk” Johan Wagenaar (1862-1941)
Residentieorkest o.l.v. Willem van Otterloo
- Concert voor viool en orkest in B mineur, no. 3, opus 61 Camile Saint-Saëns (1835-1921)
Allegro non troppo
Andante quasi allegretto
Molto moderato e maestoso: allegro non troppo
Zino Francescatti, viool
New York Philharmonisch orkest o.l.v. Dimitri Mitropoulis
- Ibëria (uit: „Images pour orchestre”) Claude Debussy (1862-1918)
N.B.C. Symphonie orkest o.l.v. Arturo Toscanini
- Toelichting: Rien Hasselaar *Introductie toegestaan*

Ter Inleiding:

De in 1941 overleden toonkunstenaar Johan Wagenaar is meer dan dertig jaar lang de ziel van het Utrechts muziekleven geweest. Als componist heeft hij zich een grote naam verworven. Deze roem begon vanaf het ogenblik, dat zijn bij uitstek Nederlands-georiënteerde compositie „De Schipbreuk” in het openbaar werd uitgevoerd. Later volgden: De Doge van Venetië, De Cid, Cyrano de Bergerac en De getemde Feesk. Laatstgenoemd werk geniet nog steeds grote waardering in muzikale kringen, niet in het minst door de prachtige instrumentatie (invloeden van Berlioz en Richard Strauss) en de tbcmatiek. Wagenaar heeft met zijn composities verfrissing gebracht in het Nederlandse orkest-repertoire, dat tot in zijn tijd nog sterk onder invloed stond van Wagner en diens voorganger Liszt. Zijn muziek is meeslepend en brillant, origineel in de muzikale invallen en de uitwerking ervan voor het gehele orkestapparaat.

Saint-Saëns behoort tot de productiefste componisten van de vorige generatie. Kenmerkend voor zijn muziek zijn: een grote, technische volmaaktheid, die vergoedt, wat zijn muziek aan gevoel en verbeelding tekort schiet. Hij is een typisch Frans componist, geestig, vol variaties, met een

sterk gevoel voor evenwicht in de verhoudingen. Diep gaat zijn werk niet, maar zijn composities vertonen een rijke melodiek, een prachtige afwerking en vooral ook geest. Aan concerten vermeldt zijn compositielijst o.a. 5 pianoconcerten, 2 celloconcerten en 3 vioolconcerten. Daarnaast sehroef hij een aantal symfonieën, opera's en balletwerken.

Iberia van Debussy is het tweede deel uit een serie van drie orkestwerken, die de naam Images draagt. Het werk dateert uit 1909 en is een muzikale interpretatie van het begrip Spanje. Geen Spanjaard heeft de karakteristiek van zijn land beter weergegeven, dan Debussy, een Fransman, die Spanje nooit werkelijk bezocht heeft. Een vluchtig bezoek van een uur kan hier gevoelig buiten beschouwing blijven. Iberia bestaat uit drie delen, die de ondertitels dragen van: In de Straten, De geuren van de Nacht en De Morgen van een Feestdag. Deze muzikale foto, want zo mogen we Iberia gerust noemen, toont ons Spanje ten voeten uit. De geest en de muziek zijn als het ware doordrenkt van die ware Spaanse sfeer. Met dit werk heeft deze Fransman geweldige invloed gehad op de Spaanse componisten van zijn tijd en van die daarna. In het bijzonder Albeniz, één der grootsten heeft die invloed sterk ondergaan.